

PLA ESPECIAL D'ORDENACIÓ I PROTECCIÓ DE LA RUTA DELS FARS

Equip tècnic redactor:

Sr. Josep Antoni Aguiló Ribas
Biòleg, Cap de Servei de Medi Ambient
(Direcció tècnica)

Sr. Josep Martínez Lladó
Licenciat en Dret, Cap de Secció de Camins

Document per aprovació inicial

Doc. 2 Normativa

Consell de Mallorca

Capítol I. Disposicions generals i naturalesa i abast del Pla especial de protecció i d'ordenació de la Ruta del Fars

Article 1. Marc normatiu

1. El marc normatiu que empara aquest Pla especial de protecció i d'ordenació de la Ruta dels Fars, en endavant Pla Especial, el conforma la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial; la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries; la Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca; i el Pla d'Intervenció d'Àmbits Turístics (PIAT), aprovat pel ple del Consell de Mallorca de data 9 de juliol de 2020 (BOIB núm. 126, de 16 de juliol de 2020).
2. Aquest Pla Especial es formula en compliment del que disposa l'article 34. *Xarxa de rutes senderistes per articular els diferents sistemes territorials turístics* del PIAT (BOIB núm. 126, de 16 de juliol de 2020), i té caràcter d'instrument d'ordenació territorial de conformitat amb la modificació de la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial, en virtut de la Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca, i les previsions del mateix Pla territorial insular.
3. Pel que fa al rang jeràrquic normatiu, aquest Pla Especial té els efectes previstos en la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial i en la norma 50.3 del Pla territorial insular, que el fa vinculant per al planejament urbanístic municipal.

Article 2. Objectius

Els objectius del Pla Especial són:

- a. Potenciar el desenvolupament local sostenible.
- b. Facilitar el gaudi del medi natural a persones de qualsevol condició o circumstància personal o social.
- c. Facilitar i promoure uns ús responsable no motoritzat i sostenible del medi natural, com a mitja per donar a conèixer el medi natural, el paisatge, el patrimoni etnològic, el patrimoni marítim i pesquer i el patrimoni històric.
- d. Implantar la gestió sostenible del patrimoni viari i integrar els aspectes d'oci, socials i culturals amb els mediambientals i les activitats econòmiques.
- e. Contribuir a la protecció i conservació dels camins que formen part de la ruta, del patrimoni històric, etnològic i marítim associat i del seu entorn mediambiental.

- f. Potenciar el senderisme com activitat saludable i apte per a la major part de la població.
- g. Incrementar l'oferta senderista del Consell de Mallorca incorporant nous municipis a la seva xarxa.
- h. Ordenar l'espai afectat per Ruta dels Fars d'acord amb les directrius establertes per la Llei de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca, el Pla Territorial Insular de l'illa de Mallorca i altres instruments de planificació.
- i. Establir les mesures de protecció i conservació del patrimoni viari que conforma la ruta, del seu entorn natural i rural i dels elements del patrimoni històric, artístic, etnològic, marítim i pesquer que formen part del recorregut i del seu entorn de protecció.
- j. Garantir la seguretat dels usuaris.

Article 3. Naturalesa jurídica

1. Aquest Pla Especial és un instrument de desplegament del subsistema d'ordenació territorial de Mallorca i es redacta amb la finalitat de difondre la realitat patrimonial, promoure la conservació i potenciar el coneixement i comprensió del traçat de la ruta dels Fars. El traçat incorporat a aquest Pla Especial és vinculant i s'ha d'incloure en el planejament municipal al moment de redactar la revisió, modificació o nova formulació del planejament urbanístic.
2. La Ruta dels Fars, en endavant la Ruta, és una ruta senderista d'àmbit i interès insular d'acord amb el que estableix la Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca, sotmesa a l'interès general i ús públic.
3. Independentment de la naturalesa jurídica dels camins que formin part de la Ruta, les actuacions que s'hi realitzin s'han de sotmetre al que disposi aquest Pla Especial i la legislació sectorial vigent que li sigui d'aplicació.

Article 4. Àmbit

1. La Ruta dels Fars discorre pels municipis de Capdepera, Son Servera, Sant Llorenç, Manacor, Felanitx, Santanyí, Ses Salines, Campos, Lluçmajor, Palma, Calvià i Andratx.
2. L'àmbit de la Ruta és el que figura grafiat en el *Document 2 V. Plànols*, del Pla Especial.
3. A l'àmbit de la Ruta s'inclouen, a més del traçat:
  - a. Els elements del patrimoni natural, cultural, històric, artístic, etnològic, marítim i pesquer que formen part del seu recorregut i que es troben inclosos en el *Document 2 V. Plànols*.

- b. Les infraestructures de serveis i equipaments complementaris a la Ruta, que consisteixen en refugis i altres hostatges, instal·lacions, aparcaments, ponts, passarel·les, baranes i elements de senyalització, entre d'altres.
- c. Una zona de protecció de 3 metres a banda i banda del límit exterior dels camins que conformen la Ruta, excepte en sòl urbà, que garanteixi la qualitat paisatgística de l'itinerari i els seus valors patrimonials i naturals. Qualsevol intervenció en aquesta zona de protecció que estigui sotmesa a una autorització expressa segons es determini en la legislació sectorial corresponent, ha de comptar amb un informe favorable, preceptiu i vinculant, de l'Administració titular del camí, a més dels informes sectorials que corresponguin. Aquests informes s'integraran en els expedients d'autorització de conformitat amb el que es preveu en la legislació de procediment administratiu, i s'hauran de pronunciar respecte de la integritat i seguretat de les persones usuàries del camí, la preservació dels elements constructius del camí, així com la preservació dels valors paisatgístics i la prevenció i restauració ambiental d'incendis forestals. Les activitats agrícoles i ramaderes tradicionals no se subjectaran a aquest tràmit.

Article 5. Règim jurídic i titularitat

1. La Ruta està formada per una xarxa de camins de titularitat pública i/o privats.
2. Quan els camins siguin de titularitat d'una administració pública diferent del Consell de Mallorca, o bé de titularitat privada, es podrà establir el corresponent acord o conveni de col·laboració o altre instrument jurídic adient.
3. Els convenis de col·laboració podran establir, entre d'altres, el marc de col·laboració, les obligacions de cada una de les parts així com mesures complementàries de gestió, de protecció, de conservació i d'ús públic de la Ruta i el seu àmbit.
4. Els trams de la Ruta que discorren totalment o parcialment per espais naturals protegits (Xarxa Natura 2000, LIC, ZEPA, ZEC, reserves, paratge natural, etc.), estan sotmesos també al que disposen els instruments d'ordenació específica d'aquests espais i a totes les normatives comunitàries, estatals o autonòmiques que es vegin afectades.
5. Pel que fa als trams en que la Ruta discorre per el Domini Públic Marítim Terrestre o per les Servituds de Trànsit o Protecció fixades a la legislació de costes, aquesta s'ha de sotmetre també al que disposa l'esmentada normativa.
6. Les previsions contingudes en el present Pla Especial no suposen l'obligació dels propietaris de finques de suportar l'accés públic fora de la Ruta senyalitzada, ni la pèrdua de la gestió ordinària de les seves finques
7. L'aprovació definitiva del Pla Especial duu implícita la declaració d'utilitat pública dels terrenys, de les obres, de les instal·lacions i dels serveis que aquest hagi previst de manera concreta, als efectes establerts en la legislació d'expropiació forçosa.

Article 6. Documentació

El Pla Especial està constituït per la documentació següent:

a) Document 1

I. Memòria

Document que justifica la conveniència i l'oportunitat del Pla Especial, en defineix la naturalesa, el règim jurídic i l'abast, i argumenta i motiva l'ordenació dels usos proposats i la gestió.

II. Normativa

Relació de disposicions que, junt amb la resta de documents escrits i gràfics del Pla Especial, defineixen la seva naturalesa jurídica, regulen les actuacions i intervencions en el seu àmbit mitjançant l'establiment de determinacions per desenvolupar, gestionar i utilitzar la Ruta, els elements de patrimoni, les infraestructures i estableix el seguiment i control de la Ruta, per part de l'òrgan gestor competent.

III. Programa d'Actuacions

Document que defineix les actuacions a l'àmbit de la Ruta i les diferents intervencions previstes i necessàries per assolir els objectius establerts. Pel desenvolupar-lo s'han de formular projectes executius d'actuacions i programes de gestió.

IV. Estudi Econòmic i Financer

Contempla l'estratègia i les actuacions que cal seguir per gestionar el Pla Especial, i també l'avaluació del cost econòmic, i defineix possibles terminis per desenvolupar el Pla Especial. Consta de fitxes de costos de les inversions per a cadascuna de les etapes i variants de la Ruta.

Annexos

S'inclou un annex:

Annex I: Senyalització. S'hi inclouen els diferents elements de senyalització que s'han descrit en el programa d'actuacions.

b) Document 2

V. Plànols

Recull la documentació cartogràfica en què s'assenyala el traçat de la Ruta, la tipologia dels camins, la senyalització prevista, i els elements del patrimoni natural, cultural, històric, artístic, etnològic, marítim i pesquer que formen part de la Ruta.

c) Document 3

Estudi Ambiental Estratègic.

Article 7. Interpretació de la normativa

1. La normativa d'aquest Pla Especial s'ha d'interpretar de conformitat al sentit propi del seu contingut, en relació amb el context, i d'acord amb la resta de normativa d'ordenació territorial i amb totes aquelles determinacions establertes a la documentació gràfica i escrita, en el marc dels objectius i finalitats que s'exposen a la Memòria.
2. En els casos de dubte o de contradicció dins la regulació de les previsions del Pla Especial en els diferents documents que el formen, es considera que preval la determinació més restrictiva i la que suposa una major conservació i protecció de la Ruta i del medi, així com una màxima garantia del l'ús racional i del respecte dels béns públics i privats.

Article 8. Circulació per la Ruta

1. Amb caràcter general la circulació per la Ruta serà a peu.
2. La circulació amb bicicleta o cavall només es podrà realitzar als trams autoritzats per a aquests usos i indicats en el punt 11.7 Usos permesos de *Document I. Memòria*.
3. Queda prohibida la circulació per la Ruta amb qualsevol classe de vehicle motoritzat, excepte en els casos següents:
  - a. Pels vehicles dels cossos de seguretat, d'emergència i de prevenció i extinció d'incendis.
  - b. Pels vehicles oficials i de servei vinculats al manteniment i vigilància de la ruta.
  - c. Als trams de la Ruta que coincideix amb sòl urbà o amb carreteres o camins i pistes aptes per el trànsit de vehicles i que estiguin expressament indicats en el punt 11.7 Usos permesos de *Document I. Memòria*.
  - d. Pels vehicles vinculats a l'explotació dels recursos agrícoles, forestals i ramaders de les finques travessades per la Ruta, llevat dels trams expressament prohibits també per a aquests vehicles.

Article 9. Deure de conservació i col·laboració dels usuaris

1. Els usuaris de la Ruta tenen l'obligació d'usar-la adequadament i de contribuir a la conservació i a la neteja.
2. Els usuaris han de complir les normatives de protecció i les ordenances que s'aprovin en desenvolupament del present Pla Especial.

Capítol II. Tipologies dels camins de la Ruta dels Fars

Article 10. Tipologies

1. Les tipologies de les vies de comunicació que formen part de la Ruta són les següents:
  - a. Carretera: via pública asfaltada que forma part de la xarxa viària principal i permet la circulació simultània i en dos sentits de vehicles.
  - b. Carrer / Passeig: espai urbà flanquejat d'edificis o solars destinat al trànsit públic, per a permetre l'accés als diferents indrets d'un poble o una ciutat i la comunicació entre ells.
  - c. Pista: via no asfaltada sense cap tipus d'elaboració, apta pel pas de vehicles a motor.
  - d. Camí rural / camí de carro: camí construït originàriament per al trànsit de carros, amb pendent suau i que no forma part de la xarxa viària principal.
  - e. Camí de ferradura: camí que per la seva amplària o pendent sols permet el pas de persones i bísties.
  - f. Tirany: camí que s'ha constituït pel pas reiterat de persones i/o animals, en general amb absència d'elements constructius o molt poc elaborats.
2. Aquestes tipologies es grafien en el *Document 2 V. Plànols*.

Capítol III. Etapes

Article 11. Etapes i trams

1. La Ruta està estructurada en dotze etapes i tres variants, que se subdivideixen en trams. Cada etapa comença i acaba preferentment a un poble. Aquest fet facilita l'accés a l'inici i final de cada etapa, perquè el senderista pugui descansar, abastar provisions, o deixar el vehicle, entre d'altres finalitats.
2. Les etapes de la Ruta són les següents:
  1. CALA AGULLA – CALA BONA..... 24,47 km
  2. CALA BONA - PORTO CRISTO..... 13,74 km
  3. PORTO CRISTO - PORTO COLOM.....27,03 km

- 4. PORTO COLOM - CALA D'OR..... 14,55 km
  - 5. CALA D'OR - CALA FIGUERA..... 16,70 km
  - 6. CALA FIGUERA - COLÒNIA DE SANT JORDI..... 33,03 km
  - 7. COLÒNIA DE SANT JORDI - CALA PI..... 25,04 km
  - 8. CALA PI - S'ARENAL..... 25,98 km
  - 9. S'ARENAL - PALMA..... 15,75 km
  - 10. PALMA - SON CALIU..... 19,50 km
  - 11. SON CALIU - SANTA PONÇA..... 25,62 km
  - 12. SANTA PONÇA - PORT D'ANDRATX..... 17,65 km
3. Les variants de la Ruta són les següents:
- A. NA BURGUESA..... 7,66 km
  - B. CALVIÀ..... 13,85 km
  - C. ES CAPDELLÀ..... 5,72 km

Capítol IV. Elements, àrees i infraestructures dins l'àmbit del Pla Especial

Article 12. Elements del patrimoni natural, cultural, artístic, històric i etnològic

1. A l'àmbit del Pla Especial s'inclouen els elements de patrimoni que coincideixen amb el traçat del camí.
2. Aquests elements es defineixen a la llista inclosa a la Memòria d'aquest Pla Especial, i es grafien en els plànols de delimitació i àmbit del Pla Especial a E1/5000.
3. Les actuacions en aquests elements s'han de realitzar en la forma i segons el procediment establert en aquest Pla Especial, sense perjudici de les corresponents autoritzacions sectorials de l'Administració competent per raó de la matèria.
4. Els programes de gestió i els projectes executius d'actuacions han de definir les actuacions idònies que es requereixin en cada cas per protegir aquests elements i, en el seu cas, per adequar-los a l'ús.

5. Resta prohibida a la totalitat de l'àmbit del Pla Especial qualsevol actuació, ús o activitat que pugui suposar, de forma directa o indirecta, el deteriorament o la destrucció de qualsevol element del patrimoni natural, cultural, històric, artístic, etnològic, marítim i pesquer, i molt especialment d'aquells que s'han inclòs en el present Pla Especial o ja estiguin protegits per altres instruments dels previstos a la legislació de patrimoni històric.

Article 13. Aparcaments

1. Únicament es permet l'aparcament a les àrees habilitades per a aquesta finalitat.
2. Queda expressament prohibit estacionar els vehicles de forma que s'impedeixi l'accés a vies o camins o a finques públiques o privades.
3. L'aparcament a carreteres s'ha d'ajustar a les limitacions de la normativa de trànsit vigent.

Article 14. Refugis

1. La Ruta podrà disposar d'una xarxa de refugis, propietat o gestionats pel Consell de Mallorca, sense perjudici de l'existència altres allotjaments públics o privats, que ofereixin serveis als senderistes.
2. Els refugis, de la Ruta seran instal·lacions d'ús públic destinades a:
  - a) Facilitar la pràctica de l'excursionisme oferint els serveis d'allotjament i manutenció en la mesura de les seves possibilitats;
  - b) Promoure la formació, l'educació i la investigació del medi natural i rural, del seu patrimoni arquitectònic i etnològic, així com la seva conservació i la gestió.
3. Els refugis hauran de complir el que prevegi la normativa sectorial vigent que li sigui d'aplicació. El Consell de Mallorca regularà els usos i serveis mitjançant el corresponent desplegament reglamentari.

Capítol V. Requisits tècnics mínims de les actuacions

Article 15. Criteris generals per a les actuacions de rehabilitació i conservació del medi natural

1. Els treballs de restauració dels camins de la Ruta no poden suposar la desforestació de cap zona arbrada llevat que sigui estrictament necessari i sempre aplicant el criteri d'escollir l'alternativa de menor impacte.
2. Si per realitzar una actuació a un camí fos necessària la destrucció d'algun tram de paret seca, aquesta s'haurà de restaurar.

3. En cas que la restauració d'algun dels trams suposi la posada al descobert de talussos, aquests no podran deixar-se al descobert, sinó que s'hauran de vegetar o protegir amb un marge.
4. En l'època de nidificació (de gener a juny) i segons la zona, es tindrà especial cura en què els treballs d'adequació, condicionament i senyalització no afectin a la nidificació de les aus protegides per Xarxa Natura 2000. En el cas que es presentin dubtes s'haurà d'adreçar la corresponent consulta al servei de protecció d'espècies competent.
5. Si dites actuacions afecten a Parcs Naturals s'hauran de sotmetre als procediments d'avaluació ambiental i/o d'avaluació de les repercussions ambientals que correspongui d'acord amb la legislació ambiental.

Article 16. Criteris generals per a les actuacions de restauració i conservació del patrimoni de pedra en sec

1. No es permet la modificació, demolició total o parcial de parets, marges, empedrats, portells... o de qualsevol altre element construït amb la tècnica de la pedra en sec dels camins que formen la Ruta, que suposi una alteració de les qualitats paisatgístiques, patrimonials o naturals.
2. La restauració, rehabilitació i/o nova construcció de pedra en sec de parets, marges, empedrats, camins i altres elements del patrimoni de la Ruta s'ha de fer amb pedra de característiques litològiques semblants a les del lloc on troben construïts, sense la utilització de ciment o altres materials de lligam, utilitzant la tècnica constructiva tradicional de pedra en sec declarat Patrimoni Cultural Immaterial per part de la UNESCO.
3. Els portells de la Ruta dels Fars han de tenir una barrera tradicional de fusta amb la que sempre sigui practicable per als usuaris. La fusta serà d'ullastre o alzina. Així mateix, i allà on la ruta sigui practicable per a persones amb mobilitat reduïda, es garantirà la seva circulació.
4. Per a la conservació i manteniment del ferm de la Ruta cal utilitzar materials, acabats i elements tradicionals que s'integrin en l'entorn. Resta prohibida la utilització de material d'enderrocs amb aquesta finalitat.
5. El ferm de la Ruta ha de ser el mateix terreny compactat, llevat que coincideixi amb camins empedrats, o camins, carrers o carreteres asfaltades.
6. En els trams amb pendents elevades o continuades, s'ha de preveure un sistema de control d'escolament mitjançant la reparació o la creació de ratlletes o copades, amb el qual es disminueixi l'escolament superficial i els processos erosius, i que canalitzin, sempre que sigui possible, l'aigua cap als seus cursos naturals.
7. Quan el camí coincideix amb carretera i s'ha de preveure espai per a vianants segons s'indica al programa d'actuacions, s'ha de fer amb pavimentació diferenciada del vial destinat a tràfic rodat i preferiblement s'ha de mantenir el terreny natural prèviament desbrossat i compactat i haurà de comptar amb proteccions de seguretat.

8. En cas d'existir actuacions que afectin als murs de la llera d'un torrent, les obres a realitzar hauran de comptar amb la preceptiva autorització de l'administració competent en matèria de recursos hídrics.

Article 17. Criteris generals per a l'habilitació de nous trams de la Ruta

1. Els nous trams que s'habilitin per incorporar-los a la Ruta tindran una amplada mínima de 2 metres sempre que les característiques del terreny ho permetin, i el ferm serà de terra o empedrat.
2. En el cas de que el nou tram habilitat s'ubiqui dins l'àmbit d'un parc natural, s'haurà d'adequar al que disposi el PORN vigent.
3. L'habilitació de nous trams serà prioritària quan l'itinerari coincideixi amb una carretera i quan el nou tram discorri en paral·lel a aquesta es disposaran les mesures de seguretat necessàries.

Article 18. Criteris generals per a la construcció d'infraestructures

1. Refugis i altres hostatges:

S'han d'utilitzar preferentment edificacions tradicionals existents, i s'adaptaran, en la mesura que sigui possible, a la normativa vigent en matèria d'accessibilitat i supressió de barreres arquitectòniques per a persones de mobilitat reduïda, en coherència a l'accessibilitat dels camins que hi donin accés.

2. Aparcaments:

S'han de construir de forma que s'integrin en l'entorn i seguint la normativa vigent aplicable

3. Senyalització:

- a. En cap cas es permet la senyalització mitjançant pintura, adhesius o altres elements estranys.
- b. Les senyals s'han de col·locar de manera que siguin visibles en els dos sentits de marxa possibles.
- c. La senyalització inclou cinc tipus de senyal: balisa, pal direccional, senyal urbana, panell informatiu i senyals complementàries. El panell informatiu inclourà, com a mínim, la següent informació: situació, etapa o variant, temps de recorregut i plànol descriptiu, toponímia i recomanacions o normativa.
- d. S'indicarà en els panells aquells trams del recorregut que per les seves característiques siguin aptes per a persones amb mobilitat reduïda.
- e. Els criteris per ubicar la senyalització són:
  - Bifurcacions i encreuaments amb possibilitat de confusió.

- Zones amb possibles drecceres que puguin ésser perjudicials per el patrimoni construït, la fauna, la flora o la seguretat dels senderistes.
  - En trams llargs sense canvis de sentit o encreuaments per tal de confirmar que l'usuari es troba a l'itinerari correcte.
  - Entrada i sortida dels nuclis de població i de les finques públiques o privades.
  - Altres indrets prohibits o conflictius, de perill o d'interès.
- f. La senyalització d'itineraris que coincideixin totalment o parcialment amb la Ruta dels Fars requerirà d'informe previ favorable de l'òrgan de gestió de la ruta, i el disseny dels senyals s'adaptarà al que s'especifica a l'Annex I.
- g. Informació a l'usuari:
- En els accessos, refugis i infraestructures es col·locaran panells informatius sobre els usos permesos, els prohibits, les restriccions, els valors mediambientals presents i els comportaments recomanats als usuaris.
  - Es podran instal·lar panells informatius en elements patrimonials o indrets fràgils a nivell mediambiental per tal d'informar als usuaris sobre els valors etnològics, culturals i mediambientals d'aquests elements o hàbitats i garantir la seva conservació. En els panells que se situïn dins espais naturals protegits s'informarà des dels diferents punts d'accés de la ruta dels seus valors naturals així com de les amenaces existents, especialment els incendis forestals. En els trams que la ruta discorri pels punts d'interès geològic es podran situar panells informatius explicatius.
  - S'hauran d'instal·lar panells d'avertència a:
    - Punts amb risc d'arrossegament per aigües de pluges, s'hauran de senyalitzar indicant el nom del torrent i advertint del possible perill. En cap cas es col·locaran senyals on s'obstaculitzi el pas de les aigües.
    - Zones amb risc d'incendi forestal, aquestes indicacions es col·locaran en aquells vials que travessin terreny forestal amb risc d'incendis alt, molt alt i extremadament alt, amb l'objectiu d'informar al senderista sobre el risc d'incendi a l'itinerari i els seus voltants, així com dels comportaments adequats per a prevenir-ho.
    - Zones amb risc d'esllavissades, els elements d'informació (punts d'informació, panells i fulletons) han de fer especial esment a l'increment del risc d'esllavissades amb alerta per condicions meteorològiques adverses (pluges intenses, vents forts i gelades), tot remarquant que no és recomanable transitar per la ruta en aquestes condicions.
    - Punts d'arribada a carreteres.

4. Tancaments

- a. Pels tancaments laterals s'haurà d'estar al que prevegi la normativa sectorial que li sigui d'aplicació. Quan aquests es trobin dins l'àmbit territorial d'un Parc Natural, s'haurà d'adequar al que disposi el PORN vigent. En cap cas superaran una altura d'1,5 metres.
- b. En tot cas els usuaris hauran de respectar els tancaments que es trobin al llarg de la Ruta.
- c. En qualsevol cas els tancaments hauran de garantir la qualitat paisatgística de l'itinerari i els seus valors patrimonials i naturals.
- d. Queda prohibit el tancament amb material plàstic, xiprell, canyís o altre tipus de pantalles visuals.

5. Baranes

Es podran situar baranes en els llocs que presentin perill per als usuaris, per protegir el medi natural en indrets de fragilitat elevada o per evitar la proliferació de drecceres. Les baranes hauran de ser de fusta d'ús tradicional (alzina, ullastre, etc.) o de fusta tractada. També podran ser de corda en cas de necessitat i que no es puguin fer de fusta per l'orografia del terreny.

6. Proteccions laterals

En els trams on la Ruta discorre al costat de carreteres o camins que, pel trànsit amb vehicle, puguin ésser perillosos per als usuaris, se situaran proteccions laterals d'acord amb el que estableixi l'organisme competent i en tot cas garanteixin la seguretat de vianants i vehicles.

7. Barreres

- a. Les barreres estaran formades respectant la tipologia tradicional i, a ser possible, hauran de ser de fusta d'ús tradicional (ullastre, alzina, etc.) o de fusta tractada.
- b. Les barreres permetran, en qualsevol cas, el pas de les persones usuàries a peu, a bicicleta o a cavall, en funció de l'ús permès.

Article 19. Règim urbanístic de les actuacions incloses en el Pla Especial

1. Les obres, instal·lacions i activitats previstes en el present Pla Especial no tenen la necessitat de sol·licitar la declaració d'interès general d'acord amb el que disposa l'article 21 de la Llei 6/1997, de 8 de juliol, de sòl rústic de les Illes Balears. No obstant l'anterior, les actuacions incloses en el present Pla Especial hauran de complir, en tot cas, amb la resta de normativa sectorial vigent que sigui d'aplicació.
2. Totes les actuacions incloses en el present Pla Especial duen implícita la declaració d'utilitat pública als efectes del que disposa la legislació vigent en matèria d'expropiació forçosa.
3. Les actuacions incloses en el present Pla Especial tenen la consideració excepcional establerta a l'article 149.2 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'Urbanisme de les Illes Balears (LUIB).

4. Les previsions establertes pel present Pla Especial són vinculants per als plans urbanístics municipals i per tant hauran d'incorporar les seves determinacions d'acord amb la legislació en aquesta matèria.
5. Les actuacions que puguin afectar a les línies i instal·lacions dependents de Red Eléctrica de España o qualsevol altre ens gestor d'infraestructures energètiques o de telecomunicacions, és consultaran prèviament amb el organisme respectiu i afectat que haurà d'emetre el seu parer en un termini de 20 dies; si una disposició específica d'aplicació estableix un termini diferent, s'estarà al de la norma de major rang.
6. Les actuacions a realitzar que estiguin incloses dins els annexos de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears (equivalent a l'actual Decret Legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears), s'hauran de tramitar d'acord amb el que estableix l'esmentada llei. Igualment, dins l'àmbit d'aplicació del PORN d'un parc natural, independentment de que les actuacions previstes en el Pla Especial tinguin o no la consideració d'obra civil i, per tant no estiguin subjectes a llicència d'obres un cop aprovat aquest Pla Especial, no estaran eximides dels tràmits obligatoris d'avaluació d'impacte ambiental ni de l'informe preceptiu a que fa referència l'article 21.2 de la Llei 5/2005 ni, si escau, de l'avaluació de les repercussions ambientals que estableix l'article 39 de la mateixa llei.
7. Les actuacions que es realitzin dintre de les zones d'aplicació de la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de Costes, estaran sotmeses a dita llei, especialment al que s'indica a: Títol III referent al règim específic d'utilització del domini públic marítim terrestre; Títol II referent a les limitacions que per raons de protecció són aplicables als terrenys contigus mitjançant les servituds; i la Disposició Transitòria Quarta en la que es regulen les construccions o instal·lacions existents en zones de domini públic o servitud.

Capítol VI. Definició i regulació dels usos generals de la Ruta

Article 20. Normes generals d'ús

1. Amb caràcter general, els usuaris de la Ruta han de circular únicament pels camins senyalitzats, sense sortir de l'itinerari de la Ruta i no estant permeses obrir dreces o transitar camp a través.
2. Els usos dins l'àmbit de la Ruta s'hauran de desenvolupar amb respecte als béns públics i privats existents. Qualsevol activitat que es dugui a terme s'ha de realitzar de forma que no pertorbi, molesti o suposi perill o dany al medi natural, al patrimoni, a les persones, a la fauna, a les activitats agrícoles o ramaderes de l'entorn.
3. Amb caràcter general, els usuaris de la Ruta s'han d'abstenir de produir renous que puguin pertorbar el comportament de la fauna, molestar als altres usuaris, i provocar molèsties o perjudicis a les activitats agrícoles o ramaderes de l'entorn.
4. Es prohibeix fer foc excepte en les àrees autoritzades i complint la normativa vigent en cada moment relativa a la prevenció d'incendis forestals.

5. Es permet el passeig de cans, sota el control dels propietaris i permanentment amb corretja o cadena, sempre que no provoquin molèsties a la fauna i als altres usuaris de la Ruta. El ca ha de dur el preceptiu collar i ha d'anar identificat mitjançant el sistema que exigeix la normativa aplicable.

No es permet el passeig de cans en aquells trams expressament prohibits mitjançant les corresponents senyals de prohibició. S'exceptuen d'aquesta prohibició els cans pigall. Els ciclistes, genets o conductors que circulen pels trams autoritzats de la Ruta tenen l'obligació de respectar els altres usuaris, sense ocasionar-los molèsties i respectant la seva preferència.

6. Els ciclistes, cavallistes o conductors que circulen pels trams autoritzats de la Ruta tenen l'obligació de respectar els altres usuaris, sense ocasionar-los molèsties i respectant la seva preferència.
7. Els usuaris de la Ruta, en cas de trobar barreres, les hauran de deixar en el mateix estat que es trobin (obertes o tancades, segons sigui el cas).
8. Els usuaris de la Ruta són responsables dels accidents que puguin patir o provocar a tercers, a causa de la manca de coneixement de les característiques i dificultats de la Ruta, de l'ús de material inadequat, de no fer cas de les recomanacions dels organismes pertinents en cas de meteorologia adversa, indicació de perill o obres, i de la negligència o el mal ús de les instal·lacions o de qualsevol altre element de la Ruta.

Article 21. Usos i activitats permeses, compatibles, prohibides o subjectes a autorització prèvia

1. Usos i activitats permeses i compatibles:

Són usos permesos de la Ruta

- a. El senderisme i les activitats de caràcter esportiu, recreatiu, pedagògic, mediambiental o cultural, realitzades per particulars, entitats públiques o privades legalment constituïdes, amb o sense finalitat de lucre; així com els usos que se'n derivin de la gestió de la finca per on transcorre la Ruta. Aquestes activitats s'han de realitzar amb ple respecte a les disposicions de la present normativa i de qualsevol altre normativa competent o de rang superior.
- b. Les activitats ramaderes s'hauran de dur a terme amb seguretat per als usuaris de la Ruta.
- c. Pel que fa al règim d'usos dins l'àmbit d'un parc natural, s'haurà d'adequar al que disposi el PORN vigent, així com a qualsevol altra normativa vigent que li sigui d'aplicació en matèria d'espais naturals protegits.
- d. Són usos permesos a la ruta els que s'estableixen a la cartografia del Pla Especial, i que són els següents:
  - Senderisme.
  - Senderisme, circulació a cavall i en bicicleta.
  - Senderisme, circulació a cavall, en bicicleta i vehicles a motor.

2. Usos i activitats prohibides:

Són usos i activitats prohibides les següents:

- a. Totes aquelles que suposin una alteració, destrucció o deteriorament dels valors naturals, patrimonials o paisatgístiques, de qualsevol infraestructura de la Ruta i del seu àmbit.
- b. Fer foc en tot el recorregut de la Ruta i del seu àmbit, excepte a les àrees recreatives autoritzades i complint la normativa vigent en cada moment relativa a la prevenció d'incendis forestals.
- c. Abocar o deixar qualsevol tipus de residus o qualsevol element que pugui ser contaminant o representar un perill per a la flora o la fauna, així com ser susceptible de provocar incendis forestals.
- d. Obrir o seguir drecceres, circular i transitar fora dels camins senyalitzats de la Ruta.
- e. La contaminació acústica o fer renou innecessari.
- f. Obrir o seguir drecceres, circular i transitar fora dels camins senyalitzats de la Ruta.
- g. Les activitats d'acampada, el vivac i la pernoctació a l'aire lliure, fora dels espais habilitats o autoritzats
- h. Fumar a llocs en risc d'incendis. En tot cas, es prohibeix tirar llosques.

Article 22. Usos i activitats que requereixen autorització escrita prèvia

Sense perjudici d'altres autoritzacions concurrents, requeriran sol·licitar autorització prèvia i independent a l'òrgan gestor de la Ruta els següents usos i activitats:

1. Dur a terme actes de caràcter multitudinari o de caràcter competitiu o de participació de més de 60 persones, així com les marxes ciclistes de més de 20 persones i a cavall de més de 15 persones.
2. La filmació i la fotografia professional amb finalitats comercials.
3. Els projectes o iniciatives d'investigació científica o d'arqueologia.
4. Els projectes d'obres que afectin al traçat de la Ruta, sense perjudici de les autoritzacions sectorials pertinents que li siguin d'aplicació.

Capítol VII. Règim d'infraccions i sancions

Article 23. Vigilància, infraccions i sancions

1. Correspon al Consell de Mallorca la vigilància de tota la Ruta i vetllar pel compliment d'aquest Pla Especial, sense perjudici de sol·licitar la col·laboració de les forces i cossos de seguretat de l'estat i de la resta d'administracions de la CAIB.
2. El Consell de Mallorca hi destinarà el personal adient per tal de garantir el compliment d'aquest Pla Especial.
3. El règim d'infraccions i sancions aplicats a la Ruta dels Fars serà el que estableixi en cada moment, la legislació sectorial que sigui aplicable en cada cas.

Capítol VIII. Execució i gestió del Pla Especial

Article 24. Òrgan gestor de la Ruta

1. Correspon al Consell de Mallorca el desenvolupament, l'execució i la gestió de la Ruta, d'acord amb aquest Pla Especial.
2. El Consell de Mallorca podrà delegar part o totes les competències de gestió del Pla Especial a favor d'un òrgan de gestió. El Consell de Mallorca, podrà desplegar les previsions contemplades en aquest Pla, mitjançant convenis de col·laboració amb persones físiques o jurídiques, públiques o privades, ajustant-se a les previsions legals en matèria de règim local.
3. El Consell de Mallorca, directament o a través de l'òrgan gestor que es creï, ha de designar un grup format per tècnics competents en la matèria i en nombre necessari per coordinar les tasques periòdiques o esporàdiques establertes en el Pla Especial, fer el seguiment i el control de la Ruta dels Fars, i determinar les mesures adients que cal que els òrgan competents formulin i aprovin.
4. El Consell Assessor, format per representants de les diferents administracions i dels col·lectius de persones usuàries, propietàries i altres col·lectius implicats, representats en entitats o associacions, vetllarà pel compliment de les determinacions d'aquest Pla Especial. Aquest Consell Assessor es reunirà periòdicament amb l'objectiu de millorar i adaptar la Ruta a les necessitats de les persones usuàries i a les propietats públiques o privades afectades. La composició i funcionament d'aquest òrgan s'establirà reglamentàriament una vegada aprovat el Pla Especial.

Article 25. Execució i gestió

1. El Consell de Mallorca executarà el Pla Especial mitjançant:
  - a. El Programa d'actuacions, que comprèn la definició del marc general d'actuacions i intervencions a la Ruta dels Fars, i la zona de protecció, amb la quantificació econòmica d'aquestes actuacions.

- b. Els projectes tècnics de les actuacions, instruments executius i de desenvolupament de les propostes d'actuació i intervenció, continguts en el Programa d'actuacions d'aquest Pla Especial.
  - c. El Programa de gestió de la Ruta dels Fars, que comprèn els documents que estableixen els mecanismes de gestió necessaris, d'acord amb l'Estudi Econòmic i Financer (apartat IV del document 1), per desenvolupar allò que determina el Pla Especial i del Programa d'Actuacions de la Ruta dels Fars.
2. El Consell de Mallorca, en la seva qualitat d'entitat gestora del Pla Especial de la Ruta, serà responsable de la imatge i promoció de la Ruta, així com del manteniment, la reparació, la conservació i la vigilància de tota la Ruta, aquestes responsabilitats passaran a formar part del programa d'actuacions i el seu finançament anirà íntegrament a càrrec del Consell de Mallorca, sense perjudici de les competències que puguin tenir altres administracions públiques competents o mitjançant el previst a l'article 26 del present Pla Especial.

Article 26. Finançament

Per dur a terme el finançament de les actuacions previstes en el present Pla Especial, el Consell de Mallorca pot disposar de:

- Finançament propi dels pressuposts generals anuals de despeses.
- Subvencions concedides per organismes públics autonòmics, estatals i europeus.
- Convenis de col·laboració amb Administracions Públiques o entitats públiques o privades.
- Ingressos per concessions, taxes, venda de productes i serveis.

Article 27. Revisió o modificació del Pla Especial

1. El present Pla Especial es revisarà i/o modificarà en els supòsits següents:
  - a. L'entrada en vigor de noves lleis o normes de rang jeràrquic superior, o la modificació de les existents, que imposin la seva revisió i/o modificació.
  - b. L'evolució socioeconòmica i territorial, l'interès públic i general, o l'esdeveniment de fets nous que afectin substancialment els objectius i elements fonamentals del Pla Especial, que aconsellin i facin procedent la seva revisió i/o modificació.
2. La revisió i/o modificació del Pla Especial indicada en el punt anterior es tramitarà segons el que disposa la legislació vigent, en particular la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'Ordenació Territorial i la Llei 13/2018 de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca.

Disposicions addicionals

Primera. El Consell de Mallorca ha de desenvolupar les actuacions previstes en el present Pla mitjançant el desplegament normatiu adient, d'acord amb la legislació vigent en matèria de règim local i el seu Reglament d'organització.

Segona. Mentres no es disposi dels terrenys necessaris per a la obertura d'algun tram de la Ruta el Consell de Mallorca podrà establir una variant alternativa provisional, sense que això suposi la modificació del Pla Especial.

Tercera. En el cas d'existir conflicte jurídic o interpretatiu amb la regulació o aplicació de la normativa del Pla Especial, aquesta normativa s'haurà d'ajustar a qualsevol de les normatives de rang superior vigent, i pel fet d'estar ubicada dins d'un parc natural, també s'haurà d'ajustar al Pla d'ordenació de recursos Naturals vigent.

Disposicions transitòria

Primera. El model de senyalització serà l'especificat a l'*Annex I: Senyalització*, que serà substituït pel que s'aprovi en desenvolupament de la Llei 13/2018, de 28 de desembre, de camins públics i rutes senderistes de Mallorca i Menorca.

Disposició final

Aquesta normativa entrarà en vigor a l'endemà de la publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

El Cap del Servei de Medi Ambient

El Cap de la Secció de Camins

Normativa - SEFYCU 2925743

Podeu accedir a aquest document en format PDF - PAdES i comprovar la seva autenticitat a la Seu Electrònica utilitzant el codi CSV següent:

URL (adreça a Internet) de la Seu Electrònica:

<https://cim.sedipualba.es/>

Codi Segur de Verificació (CSV):

K7AA PQCC LL9H WEX9 4V7Q

En aquesta adreça podeu obtenir més informació tècnica sobre el procés de signatura, així com descarregar les signatures i segells en format XAdES corresponents.

Resum de signatures i/o segells electrònics d'aquest document

Petjada del document
per al signant

Text de la signatura

Dades addicionals de la signatura

Josep Martínez Lladó
Cap de Secció de Camins

Signatura electrònica - FNMT-RCM - 23/06/2022 15:09
JOSEP MARTINEZ LLADO

Josep Antoni Aguiló Ribas
Cap de Servei de Medi Ambient

Signatura electrònica - FNMT-RCM - 27/06/2022 8:20
JOSE ANTONIO AGUILO RIBAS